

Tematikus összeállítás

A NAGY MIKROADAT – *BIG DATA*-HASZNÁLAT A TÁRSADALOMTUDOMÁNYBAN

MICRO-DATA AS *BIG-DATA* IN SOCIAL SCIENCES

VENDÉGSZERKESZTŐK: NAGY PÉTER TIBOR ÉS VEROSZTA ZSUSZANNA

BEVEZETŐ

INTRODUCTION

Nagy Péter Tibor¹, Veroszta Zsuzsanna²

¹egyetemi tanár, Eötvös Loránd Tudományegyetem Társadalomtudományi Kar, Wesley János Lelkészképző Főiskola
nagypetertibor@gmail.com

²tudományos főmunkatárs, Központi Statisztikai Hivatal Népeségtudományi Kutatóintézet

E téma előzménye az *Educatio* folyóirat *Adatbőség* címmel megjelent, Veroszta Zsuzsanna által szerkesztett száma (URL1), amelyet egy Nagy Péter Tibor által ugyanebben a témában szervezett konferencia követett (URL2) a Wesley János Lelkészképző Főiskolán. A szerkesztés tapasztalatai és a konferencia vitái egyaránt azt mutatták, hogy napjaink társadalomtudományának egyik legizgalmasabb kérdéséről töprengünk. A *Magyar Tudomány* szerkesztőinek felkérése után úgy tűnt, hogy mindezek alapján érdemes volna egy olyan tematikus számot készítenünk, amely a társadalom- és bölcsészettudományok és az adatok új világa közötti kapcsolatot tekinti át. Közben azonban jól érzékelhető volt a téma iránti fokozott érdeklődés, konferenciák szerveződtek, s több társfolyóirat is tematikus számokat jelentetett meg a kérdésről. A probléma tárgyalásához ragaszkodva, de az eredeti fókusz szűkítése mellett a szerkesztők a kezdetben tervezett széles körű áttekintés helyett három társadalomtudományi megközelítést kínálnak az olvasónak. Bögel György közgazdaságtudományi, Kmetty Zoltán szociológiai, Z. Karvalics László történettudományi nézőpontból vizsgálja a „Big Data” kutatási lehetőségeit. A vendégszerkesztők bevezető tanulmánya pedig átfogó céllal az újfajta és új nagyságrendben rendelkezésre álló adatok általános társadalomkutatási használhatóságára reflektál. Mindeközben a kutatásra fókuszáló szám megközelítésében tu-

datosan elkerül két témát. Az egyik ilyen, miszerint az adatok összekapcsolásával létrehozott hálózatszerű ismerettömeg még inkább zárójelbe teszi az *evidence based decision*nal kapcsolatos, elméletileg nyilván jogos kételyeket. A másik pedig az, ahogyan az adatok összekapcsolhatósága, sőt összekapcsolása személyiségi jogi kérdésekhez vezet. Az elkerülés oka az a meggyőződésünk, hogy e kérdések sokkal inkább politikai és alkotmányjogi diskurzusban, semmint a tudományos kutatás világa felől közelíthetők és kezelhetők.

A tudomány világa – akárcsak a változó valóság egyéb területei – ez esetben sem tehet mást, mint hogy mérlegre teszi az új lehetőségeket.

IRODALOM

URL1: <http://epa.oszk.hu/01500/01551/00093/pdf/>

URL2: <https://archive.org/details/adatrobbanas>